

Gazet'a ese de dóe ori, adeca: Mer-
curea si Sambata, Fóie'a odata pe sep-
temana, adeca: Mercurea. Pretiuloru
este pe 1 anu 10 f.; pe diumetate a.
5 f. m. c. inlaintru Monarchiei.

GAZETA

Pentru tieri straine 7 f. pe 1 sem., si
pe anulu întregu 14 f. Se prenumera
la tote poste c. r., cum si la toti cu-
noscuti nostri DD. corespondinti. Pen-
tru serie „petitu“ se ceru 4 cr. m. c.

FRANSSIEEVANIEE.

Monarchia Austriaca.

TRANSILVANIA.

Brasiovu, 2. Decembre. Acésta e di un'a din cele mai in-
semnate dile ale anului, fiindca ea e aniversarea suirei pe tronu a
Mai. Sale Imperatului nostru Franciscu Josifu I., suptu a carui
regimu se restabili o unitate in imperiu si se infratira atatea popóra
suptu scutul egalitatii. Institutiunile cele multe si salutari, grati'a
cea imperatésca, care o simtimu cu celelalte popóra si noi, ne impun
o oblegaminte purceasa din omagiu si iubire fiésca, ca se facemu ne-
uitata memori'a acestei dile insemnatóre in analele Austriace si iuti-
parita in inimile popóreloru credintióse cu unu sigilu nestersu de
dulce amintire.

Fia ca diu'a acésta se o serbeze in ani multi si dile bune in
gloria si fericire de popóre induratu nostru Imperatu si popórele
Imperiului seu se se întreaca între sine a mari momentulu acela in
care s'a suitu Mai. Sa pe tronulu celu blandu si induratu! —

Brasiovu, 5. Decembre n. Escelentia Sa Domnulu episcopu
gr. r. baronu Andreiu Schaguna sosi eri pe la 2 óre dupa
prandiu aici. De vreo cateva carete fú intimpinatu Esc. Sa cale de
1½ posta, eara aici fú primitu de tinerimea scolastica si corulu profe-
soralu precum si de preotimea subordinatiei Escel. Sale dupa datina
cu trasulu clopoteloru si in ornatele serbatoresci. Sér'a i se tienú o
serenada cu conductu.

Escelent. Sa, dupa cum audimu va petrece cateva dile între cre-
dintiosii sei si sufletesci, si va servi unu parastasu, intru pomenirea
in Domnulu repausatului protosingelu Grigoriu Pantazi. —

— Dela Mures-Osiorhein se publica scirea. cumca o societate de
famillii nobile vreau a infintia unu teatru ungurescu cu actii. Ear'
Danielu Dosa proiectá radicarea unei academii ardelene in Clusiu,
care se fia dotata cu 150,000 fiorini si se fia isvorulu literaturii alu
sciintieloru si alu economiei nationale. —

Meditatiuni asupra organisareii scóleloru populare.

Din Banatu Temesianu.

Despartimentulu alu V.

Scóle populare, bine sistematisate.

CXXII.

Ca societatea omenésca se póta ajunge scopulu seu celu propriu,
care este norocirea si fericirea sa in genere, are devuintia de o cre-
scere mai extraordinarie, o cultura acomodata, si bine-organisata — pen-
truca fiindu omulu din firea sa un animalu fórte egoistu, ca sesi póta
stampara setea dórintieloru sale ambitióse, placute si folosítore, nu
crutia ori ce, ba la casu de opusetiune devine pana la mania Tigru-
lui si furi'a Leopardului, incatu fara de nici o crescere sau cultura
morala alta nu póte fi decatu animalulu celu mai insetatu de sange,
in catu cu tirenica ar' coversi pre tóte animalele cele selbatice ale pa-
mentului.

Elu dela natura sa este creatu cu medulari, si organe fórte fine,
prin urmare o mare atragere firésca are spre lenosia, are mare ple-
care spre odihua, si spre tóte acele ce indulcescu simtirile — dara
lenga acésta lenosie, ca urmare a indulcirii simtiriloru totusi ar' man-

ca multu si bunu. — Elu are o innascuta ambitiune, incatu vatamatu
iute se infuriazu.

Elu are mare plecare spre despotismu, ca urmare firésca a am-
bitiunei, si simte mare placere, candu póte fi servitu fara de nici o
conditiune ori dela animalele pamentului, ori si dela asemenii lui, si
bucuros le tiene in sclavia, de multe ori si cea mai crudela. —

Aceste epitete, aceste insusiri naturale, devé se le aiba, pentru-
ca aceste su nisce urmari, nisce plecari, nisce instincte, ce atitie, si
producu claririle sufletului, nascute din representatiunile binelui sau
ale reului, care fórte multu atribuescu catra caracteriseta volniciei,
sau a libertatii lui, carea este supremulu pretiu alu omului. —

Pre care, ca se corespunda scopulu creatoriu supra naturale o
au marginitu (voln.) prin nisce regule, afundu in ánima omului sedite
(Pavelu Apos. Romani c. 2 v. 14, 15), care, pare ca, ne incetatu se
lupta in launtru omului, spre a da o directiune placariloru si instinc-
tului naturale alui; ca, dupa tóta fapta urméza placere, au greatia,
adeca omulu sentimentalu liberu dirigiatu, si acestu sentimentu prin
regulele acele dictate din launtru omului adeca placerea séu gratia
dupa faptele lui, facu caracterulu lui celu firésca, ad. omulu sentimen-
talu, omulu liberu, cu volnicie marginita, sau omulu moralu spre care
este elu destinatu.

Dara ambitiunea lui firésca, aplecarile spre placheri, spre odihua,
neplacerea de a fi supusu, libertatea nemarginita, sau netiermurita,
alcatuescu in launtru lui o cumplita conjuratiune contra acelu regu-
le disciplinare, sau firea animala cu puterea va se predomnéscu
preste rationabilulu instinctu directionale spiritualu.

Pentru care omulu singuru de sine nici odata ar' poté fi aceea
ce este destinatu dela creatoriulu, daca din timpu nu se va supune
pre lenga cele din launtru regule disciplinare directionale si mai al-
toru regule din afara dictate si impuse, sau de mintea cea senetósca,
sau din descoperirea divina; — destulu ca omulu are a se desbraca
in catva de placherile libertatii sale firesci, si asia se supune neconditio-
natu unoru regule aspre, care nu s' lovescu cu firea lui, sau asia
dicundu robitu se póte aduce la cinta sa.

Asiadara ca se fie elu aceea ce e destinatu, si ca se merite nu-
me de omulu celu adevratu, are debuintia de precautarea unei cul-
turi de o crescere fórte esacta, lunga, grea, si cu mare neplacere in-
copciata, adeca o fire silita, pentru care se si vede, ca fórte amanatu
o póte primi, si deda cu ia, pentruca este afara de firea lui animala,
unu ce silitu care nu se lovescu cu despotica lui vointia sau volnicia;
— pentru care dóra — au si debuitu creatoriulu a rendui, si fi-
siceasca lui crescere asia amanata mai multu ca 20 de ani, intr'unu
timpu atatu de lungu, ca in acestu timpu fiindu elu animalulu celu
mai neputinciosu pre facia pamentului lesne si usioru se se póta su-
pune ascultarii parintiloru, sau altoru pedagogi ai sei, ca, asia, cres-
cundu fisicescu fórte amanatu, se póta cresce, sau se aiba destulu
timpu a se desvolta si intelectualicescu pasiu in pasiu paralelu; —
ca altumintrelea daca omulu ca calu, ca bou, in trei ani ar' fi gata,
elu in crescerea intelectualu morala, in asia scurtu timpu nu s'ara
puté deprinde cu deplinatate, si asia elu numai selbatecu ar' pute-
remané.

Se póte dara lesne vedé, ca fara o esacta si lungata crescere
n'ar fi nimica din elu. — Pentru care pre chiaru putemu incheea, ca
crescerea intelectualu morala este celu mai neaparatu midilocu de
fericirea omului — sau midilocu ducatoru la scopu, ori ursit'a sa.

(Va urma.)

Дар' Севаотополеа? Каміешлѣ, Балаклава че се афлѣ акѣм дитрѣте де алаці, бре че ворѣ зиче?

Органлѣ лѣі d'Israelі „Прес“ скріе деспре сѣара ачѣста аша: „Ноі штѣмѣ, кѣмкѣ Амператлѣ франчесіорѣ с'а спрѣматѣ, кѣ пеште проіекте де паче ешіте дела Рѣсіа ші пресѣптате лѣі пріп вар. Бѣркенеі, сѣнт де карактерѣ мѣлѣмторѣ ші елѣ леа рекомѣдатѣ гѣверѣментлѣ дін Англіа кѣ тѣтѣ серіосітатеа, ка сѣ ле прімескѣ ші ачела. Тотѣ „Прес“ маі адавде, кѣ дін алтѣ парте се штіе віне, кѣ проіектеле ачесте дн Англіа се прімескѣ кѣ мѣлѣтѣ рѣчалѣ.“ — Аша пѣте кѣ нѣ ва фі німікѣ дін тѣте ачесте.

DANIA. Копенхага, 26. Ноѣмбре. Ценераллѣ Капроберт, амбасадорлѣ естраордінарѣ алѣ Францеі ла рецѣле Швеціеі ші Норвеціеі, сосі іері не ла патрѣ бре аічі дн ачѣстѣ дѣрѣ фѣрте деапрѣне днпріетінітѣ ші рѣдітѣ кѣ каса Рѣсіеі ші фѣ пріімітѣ тотѣ кѣ асемѣнеа помпѣ ка ші дн Швеціа. Астѣзі Капроберт прѣнзеште ла Рецѣле.

Престе тотѣ.

Дн кѣмплѣ ресвоіклѣ домпеште астѣзі маі пѣціпѣ днкордаре днпре дѣштані де кѣтѣ пѣлѣ акѣм, дѣлѣ кѣм окріе Пріп. Горчакофф кѣ датѣ дін 18. Ноѣмбре. Кѣвінтеле лѣі сѣнт ачесте: „Дн пѣпінсѣла Крѣмѣлѣ нѣ с'а днѣмплатѣ німікѣ днсѣмпнѣторѣ. Дін Езнаторіа с'аѣ стрѣпортатѣ нѣмаі пѣціні тѣрчі дѣлѣ штірі демне де кредіпѣ. Трѣпеле европеле рѣтѣлѣ дн Крѣмѣ ші алаціі се днкѣлѣіескѣ де ерпатеѣ аічі. Дн сіпѣлѣ Каміешлѣ ші алѣ Севаотополеі се афлѣ нѣмаі знѣ нѣтерѣ мікѣ де корѣбіі дѣштане.“

Ажѣтѣреле дін Рѣсіа тотѣ маі кѣргѣ лѣі Горчакоффѣ, днсѣ преоѣмне нѣ сѣнт ка сѣ се днкѣметѣ а атака не алаціі аша кѣрѣндѣ, фіпндкѣ ачѣштіа сѣнт віне днтрѣріді. Бомбардареа пѣрѣцеі пордѣче а Севаотополеі се сѣвѣіне акѣм днтрѣзна, нѣмаі пѣтрѣ депѣртаре нѣ сѣ фаче мѣлѣтѣ стрікѣчѣне, пѣлѣ кѣндѣ алаціі нѣ ворѣ днчѣне кѣ ватеріеле пѣлѣтѣтѣре, каре леаѣ прѣгѣтѣтѣ. Комісізінеа дін Севаотополе а дескоперітѣ чіфреле офіціале деспре челе афлате дн четате. Дѣлѣ ачесте с'аѣ афлатѣ 128 тѣлѣрї де бронѣ ші 3711 де фѣрѣ. Дін ачесте не жѣмѣтате ле ворѣ прімі франчесіі ші алтѣ жѣмѣтате енглезіі, тѣрчіі ші сардїнезіі. Чѣеалалтѣ прадѣ се ва днпѣрѣці дѣлѣ мѣлѣімеа армате-лорѣ. —

Дѣлѣ ордіне де зі емісе де Амператлѣ Александрѣ кѣтрѣ арматѣ дін Крѣмѣ днкѣ фігрѣзѣлѣ пріп жѣрналѣ. Днтрѣачеле мѣлѣдѣмеште Амператлѣ трѣпелорѣ пѣтрѣ кредіпѣ ші статорпічіа кѣ каре с'аѣ жѣртѣітѣ пѣлѣ акѣм ші зиче, кѣ елѣ а дорітѣ ка дн персѣпѣ сѣ ші араге сіпѣімінтеле де мѣлѣдѣмітѣ. Маі днколо дескопере кѣ днтрѣ амінтіреа апѣрѣрѣі Севаотополеі а днфіпдатѣ знѣ ордіпѣ, о медалье де арпінтѣ пѣтрѣ апорѣторі, каре сѣ ва пѣрта спѣлѣзрѣтѣ де прѣтеаза С. Цѣордіѣ, спре помѣіреа тѣтѣпесѣ ші а са, дн зрѣтѣ се маі мѣлѣдѣмеште кѣ се еі лѣпѣтѣ пѣтрѣ леце, домпнторѣ ші пѣтрѣ Рѣсіа.

— Бѣлетіпѣлѣ офіціалѣ деспре днвіпѣрѣеа лѣі Омер Паша ла ана Іпгѣрѣ адѣче акѣм дате маі дѣтаіате деспре ачѣа днвіпѣрѣе. Рѣшіі ад. се афла дн 6. Ноѣмбре дѣла 15 пѣлѣ ла 16 шіі днтрѣріді не маілѣ апѣі кѣ рѣдѣте ші алтѣ метѣрезе. Тѣрчіі сѣнтѣ тіпѣлѣ трѣчѣрїі пріп апѣ фѣрѣ днтімпнпациі кѣ фокѣ несте фокѣ дін пѣштї ші тѣлѣрї, кѣ тѣте ачесте стрѣлѣтѣрѣ еі не дѣлѣ пѣлѣкте ші асалтарѣ не дѣштанѣ кѣ ваіопетеле. Рѣшіі се днпротівірѣ маі днтѣлѣ кѣ тѣтѣ черѣвічіа, еар' дѣлѣ о лѣлѣтѣ маі скѣртѣ пѣрѣсірѣ пѣсѣчѣнеа ші о лѣарѣ ла фѣлѣ дн тѣте пѣрѣділе лѣжѣндѣ не локѣ 5 тѣлѣрї ші 7 лѣзіі марї де пѣлѣберѣ де пѣлѣкатѣ ші алтѣ прадѣ.

Дѣлѣ алтѣ штірі рѣшіі пѣрѣдѣрѣ ші пѣште карѣ кѣ амѣнісізіне, 100 каі, 400 морѣі ші 150 пріпшї, еар' тѣрчіі авѣрѣ 181 морѣі ші 360 рѣліці. —

Штіріле дѣла Константінополе снѣлѣ, кѣ лѣпта ачѣста аѣ ціпѣтѣ дѣла 11 діміпѣда пѣлѣ дн пѣпте, ші кѣ рѣшіі пѣрѣдѣрѣ 450 солдаци, 2 колонелі, ші 8 офіцірі, некѣмпѣтѣндѣсе аічі чѣі че рѣмасѣрѣ пѣднпропациі; чѣлѣлалте чіфре деспре ачѣа лѣпѣтѣ се потрївескѣ кѣ бѣлетіпѣлѣ, нѣмаі нѣтерѣлѣ тѣрчілорѣ кѣзѣці сѣ дѣ а фі нѣмаі 100 іпшї.

— „Vanderer“ скріе деспре Пріпчіпате ачесте: С'аѣ адѣсѣ фѣлѣрїте комбінацизіі деспре повіссіма стрѣформаре а Пріпчіпате-лорѣ днпнпте. Дн тѣте проіектеле ідеаа а рѣмасѣ констататѣ, кѣ Пріпчіпатеде сѣ се пѣстрѣзе дн аэтопнтіа лорѣ, дарѣ сѣ се скѣдѣ де сѣнтѣ сѣпрѣтациа ші днфѣлѣіпѣца рѣсѣскѣ.

Астѣзі вреа знѣ корреспѣдѣнтѣ де Бѣкѣрешті дін Фѣіле Ві-

енеі а шті, кѣ Франца ші Англіа с'аѣ днделесѣ ші днтрѣпнтіѣ дн воіпѣдѣ, ка сѣ рѣдѣче не сказѣлѣ Пріпчілорѣ Молдо-Рѣмѣні не знѣ Пріпчѣ дін касѣ Савоезѣ (Піемѣнтѣлѣ, італіанѣ). „Noi lăscăm probabilitatea aceslei dmpărțimiri sântă dntrebuțane“, зиче „Vanderer“ „прѣкѣлѣ ші пѣрѣреа ачѣеа, кѣмкѣ днпре попорѣлѣ рѣмѣлѣ ші італіанѣ домпеште о сіппатіе націоналѣ маі тѣре, декѣтѣ кѣтрѣ грѣчі ші пѣмѣці; дар' дн тѣтѣ днѣтѣмплѣреа ар трѣлѣзі, ка аічі сѣ се лѣсе ші кабінѣтѣлѣ Австріеі знѣ вотѣ маі пондерѣсѣ. Не лѣлѣгѣ іптереселе ачесте че діверѣсѣлѣ атѣтѣ де тѣре маі рѣтѣне о реотѣпѣ де проѣабілітате, кѣ ва рѣтѣлѣ пѣтрѣ гѣверѣлѣ рѣмѣлѣ знѣ Пріпчѣ патриѣтѣ ка діпастіе.“ —

— Дн Константінополе се днѣтѣмплѣ адѣлѣпѣзіі днпре франѣдозі ші тѣнезі, тіліціа ажѣтѣтѣре дѣла Беіклѣ дін Тѣнісѣ дн Африка, о сѣпѣ сѣлѣцѣрѣеѣ не страде, дн каре се вѣрѣсѣ ші пѣціпѣ сѣлѣце. Дін черѣтетѣрїле де пѣлѣ акѣм днкѣ тотѣ п'аѣ е-шітѣ ла лѣмпнѣ алтѣ, декѣтѣ кѣ софталіі, теологіі мѣсѣлтані а-цідарѣ зра тѣрчілорѣ рѣціпіді ші ціпѣторі де датінеде челе векі асѣпра франѣдозілорѣ кѣ орї че окасїне, зїкѣндѣ кѣ днпѣіріле кѣте с'аѣ фѣкѣтѣ ші се факѣ сѣ трагѣ нѣмаі дѣла франчесі. Аша днверѣшпѣрѣ еі ші не тѣнезі, карїі проѣокарѣ не франѣдозі а лѣа армѣ ші аі ашеза не дрождїі, оморѣндѣ врео кѣдїва дін еі, еар не знїі рѣпнндїі. Теологіі тѣрчешті маі фѣкѣрѣ ші алтѣ вѣде кѣндѣ днтрѣрѣ алаціі маі днтѣлѣ дн Константінополе, днсѣ Сѣлѣтанѣлѣ ле фрѣнѣсѣ гѣтѣлѣ атѣлѣчі, грѣшіцѣндѣ не маі мѣлѣці дін еі дн ексїлѣ (сіѣргїанѣ), дѣлѣ кѣм мерїтѣ реокѣлѣторїі ші тѣрѣлѣрїторїі де паче ші ліпнште фрѣдѣскѣ. Дін тѣте днчеркѣрїле де пѣлѣ акѣм а ешітѣ ла лѣмпнѣ, кѣ фѣлѣтѣна врѣшпѣшілорѣ ачѣ-стѣра еѣте попнмеа ачѣа рѣціпнтіѣ.

БЪЛЕТІНЪЛЪ ОФИЦІАЛЪ.

ESCRIEREA DE CONCURSU.

Spre ocuparea postului invetiatorescu din comuna Temesci se deschide concursu pana la 15. Decembre 1855.

Salariulu e in bani gata 140 f. m. c., 24 met. pos. de grau, 24 metrete posonice de porumbu, 100 puncti de sare, 100 puncti de lardu, 15 puncti de luminari, 10 orgii de lemne, pe langa unu cortelu naturalu.

Competitorii sunt indatorati a se provede cu atestatele cuvenite despre purtarea morala si politica, despre absolvarea studiilor preparandiale, despre aplicarea de pana acum, si despre perfectia sciintia a limbii romane, si au de asi preda recursele lor, deadreptulu antistiloru comunali din Temeresci.

Datu in Fagetu la 13. Noembre 1855. (3-3) C. r. oficiolatu alu cercului.

Nr. 3395 1855.

ESCRIERE DE CONCURSU.

Spre ocuparea postului invetiatorescu din comuna Surducu se deschide concursu pana la 15. Decembre a. c.

Salariulu e in bani gata 70 fri. m. c., in naturale: 10 metrete poson. de grau, 20 metr. poson. de porumbu, 100 puncti de sare, 100 puncti de lardu, 15 puncti de luminari, 8 orgii de lemne, 4 jugere de pamentu, pe langa cortelu naturalu.

Competitorii au de a se legitima despre purtarea morala si politica, despre absolvarea studiilor pedagogice, si despre perfectia sciintia a limbii romane, adresandu recursele lor deadreptulu antistieloru comunali din Surducu.

Datu in Fagetu la 27. Optobre 1855. (3-3) C. r. oficiolatu cercualu.

Table with 2 columns: Description of items and their values. Includes entries like 'Kspresrile la vzrsv dн 5. Decemьре к. п. стаѣ ашеа', 'Аціо ла галвїні днпѣрѣтешті', '„ „ арпінтѣ', 'Днпѣрѣтѣлѣ 1854', '„ чѣлѣ націоналѣ дін ан. 1854', 'Облігациіле металіче векі де 5 0/0', 'Днпѣрѣтѣлѣ де 4 1/2 0/0 дѣла 1852', '„ де 4 0/0 дѣтто'.

Аціо дн Брашовѣ 5. Decemьре п.: Аврѣлѣ (галвїні) 5 ф. 19 кр. тк. Арпінтѣлѣ 14 0/0.